

majja kokku aktiivsemate tööliste salakoosolek. Sellest võtsid osa töölisel-aktivistid Rüütel, Jurtom, Jõgisoo, Plank, Tunnelid, Sepp jt. Koosolekul moodustati parteirakuke, keda asus juhtima Bernhard Tinnuri.

Pärast juunipööret kasvas rakuke kiiresti, terve hulk aktiivsemaid töölisi võeti vastu partei ridadesse.

Kommunistide aktiivsel juhtimisel organiseeriti Kundas 1940. a. juunis-juulis demonstratsioone, miitinguid, koosolekuid. Hoogsalt arenes riigivolikogu valimiskampaania. Mitmel korral käis isiklikult selgituskoosolekutel esi-

Tallinna valitsust Kunda tööliste nimel tervitama ning õnnitlema.

Üks suuremaid Kunda tööliste demonstratsioone leidis aset augustis 1940. a., pärast Eesti vastuvõtmist Nõukogude Liidu koosseisu. Sel puhul kogunesid töölisel tehase kontori juurde ja liikusid siit 1917. a. pärineva punalipu all jaama, siit mindi edasi venenaskalmistule, kus peeti leinamiiting. Seejärel suundus rongkäik parki, tehase endise direktori maja juurde, kus leidis aset suur ja kõnederohke miiting. Kõnedega esinesid kommunistid Valdsak, Tinnuri, Sall, Tunnel jt.

1940. aastal Kundas

Alfred Valdsaki ja Aleksander Rüütli mälestuste põhjal kirjutanud O. Landberg

1940. a. revolutsioonilised sündmused kajastusid väga tugevasti meie rajooni suurimas tööstuskeskuses Kundas. Võitluse eesotsas seisid siin eesrindlikud töölisel-kommunistid.

1940. a. juunipöörde eel oli Kundas vaid kaks kommunisti — Alfred Valdsak ja Bernhard Tinnuri. Et kogu maal küpses revolutsioon, oli vaja ka Kundas teha suuremat selgitustööd ja luua tugev parteirakuke. Tinnuri ettepanekul kutsutigi vahetult enne juunisündmusi Kunda tööliste Sepa

nemas Eesti Töötava Rahva Liidu kandidaat Kundas Volde mar Jaanus.

Kui pärast uue riigivolikogu esimest istungit 21.—23. juulini jõudis Kundas teade seal vastuvõetud tähtsatest otsustest (Eesti kuulutamine nõukogude sotsialistlikuks vabariigiks, deklaratsioon Eesti astumise kohta Nõukogude Liidu koosseisu, maa natsionaliseerimise otsus), saatsid Kunda töölisel üksmeelselt kommunist Magda Tunneli

Pärast tööliste võimu kehtestamist oli Kunda tööliste esimeseks ülesandeks tsemenditehase natsionaliseerimine. Tehase komissariks määrati Bernhard Tinnuri, kes sai ka natsionaliseeritud tehase esimeseks direktoriks. Natsionaliseerimist juhtis Kunda ehitustööliste ametiühingukomitee. Pärast tehase natsionaliseerimist jätkus seal tsemenditootmine täie hooga.